ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 35 (484) | Субота, 28 лістапада 1981 года | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

ПЛЕНУМ ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КАМПАРТЫІ БЕЛАРУСІ

У Мінску 24 лістапада адбыўся IV пленум Цэнтральнага Камітэта Кампартыі Беларусі. Абмеркаваны вынікі лістападаўскага (1981 г.) Пленума ЦК КПСС і задачы партыйных арганізацый рэспублікі, выходзячыя з рашэнняў Пленума і прамовы на ім Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнева.

З дакладам выступіў кандыдат у члены Палітбюро ЦК КПСС, першы сакратар ЦК КП Беларусі таварыш Ц. Я. Кісялёў.

Пленум заслухаў даклады першага намесніка Старшыні Савета Міністраў БССР, Старшыні Дзяржплана БССР тав. В. А. Гвоздзева «Аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця Беларускай ССР на 1981—1985 гады і аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця БССР на 1982 год» і міністра фінансаў БССР тав. Б. І. Шапілы «Аб Дзяржаўным бюджэце Беларускай ССР на 1982 год і аб выкананні Дзяржаўнага бюджэту БССР за 1980 год».

Па абмеркаваных пытаннях пленум ЦК КПБ прыняў пастанову, якая апублікавана ў друку.

Сесія Вярхоўнага Савета БССР

25—26 лістапада ў Мінску праходзіла чацвёртая сесія Вярхоўнага Савета Беларускай ССР дзесятага склікання.

На сесіі былі разгледжаны пытанні:

1. Аб выбранні члена Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР. (Пытанне ўнесена Прэзідыумам Вярхоўнага Савета Беларускай ССР).

2. Аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця Беларускай ССР на 1981—1985 гады.

3. Аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця Беларускай ССР на 1982 год і аб ходзе выканання Дзяржаўнага плана эканамічнага і сацыяльнага развіцця Беларускай ССР у 1981 годзе.

4. Аб Дзяржаўным бюджэце Беларускай ССР на 1982 год і аб выкананні Дзяржаўнага бюджэту Беларускай ССР за 1980 год.

5. Аб праектах Закона Беларускай ССР «Аб ахове атмасфернага паветра» і Закона Беларускай ССР «Аб ахове і выкарыстанні жывёльнага свету». (Пытанні ўнесены Саветам Міністраў Беларускай ССР).

6. Аб праектах Закона Беларускай ССР «Аб судовым ладзе Беларускай ССР», Закона Беларускай ССР «Аб выбарах раённых (гарадскіх) народных судоў Беларускай ССР», Закона Беларускай ССР «Аб парадку адклікання народных суддзяў і народных засядацеляў раённых (гарадскіх) народных судоў Беларускай ССР» і аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР. (Пытанне ўнесена Прэзідыумам Вярхоўнага Савета Беларускай ССР).

Вярхоўны Савет аднагалосна выбраў дэпутата Ц. Я. Кісялёва членам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

З дакладам аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця Беларускай ССР на 1981—1985 гады, аб Дзяржаўным плане эканамічнага і сацыяльнага развіцця Беларускай ССР на 1982 год і аб ходзе выканання Дзяржаўнага плана эканамічнага і сацыяльнага развіцця Беларускай ССР у 1981 годзе выступіў першы намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР, Старшыня Дзяржплана рэспублікі дэпутат В. А. Гвоздзеў.

З дакладам аб Дзяржаўным бюджэце Беларускай ССР на 1982 год і аб выкананні Дзяржаўнага бюджэту Беларускай ССР за 1980 год выступіў міністр фінансаў БССР дэпутат Б. І. Шапіла.

Садаклад пастаянных камісій Вярхоўнага Савета Беларускай ССР па гэтых пытаннях зрабіў старшыня планава-бюджэтнай камісіі Вярхоўнага Савета БССР дэпутат В. Д. Бысенка.

(БЕЛТА).

ЗА ВЫДАТНУЮ ВУЧОБУ — З ПЕРШАГА КУРСА

Напярэдадні VII агульнауніверсі т э цкай справаздачна-выбарнай камсамольскай канферэнцыі ў групе Г-11 гісторыка-філалагічнага факультэта адбыўся камсамольскі сход: «За выдатную вучобу — з першага курса». Асноўнымі на парадку яго дня былі пытанні паспяховасці.

Выступаючыя на сходзе гаварылі аб рашэннях XXVI з'езда КПСС, накіраваных на развіццё вышэйшай адукацыі і падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў у краіне, падкрэслівалі, што кожны студэнт, пачынаючы з 1-га курса, павінен адказваць на іх выдатнай вучобай, актыўным удзелам у навукова-даследчай рабоце, грамадскім жыцці.

Камсамольцы групы вызначылі планы на будучае. Нягледзячы на тое, што з пачатку навучальнага года прайшло не так многа часу, у групе ўжо ёсць перадавікі вучобы — Таццяна Даўгун і Валерый Кацуба.

На сходзе быў абмеркаваны і падтрыманы зварот студэнтаў групы Г-41 гістфіла да ўсіх камсамольцаў універсітэта, прыняты сацыялістычныя абавязацельствы групы на бягучы навучальны год.

Т. МАСЛЮКОЎ,
студэнт 1-га курса гістфіла.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

ГРУПЫ Г-11 ГІСТОРЫКА-ФІЛАЛАГІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА

Натхнёныя рашэннямі XXVI з'езда КПСС і XXIX з'езда КПБ, імкнучыся дастойна сустрэць XIX з'езд ВЛКСМ, студэнты групы Г-11 гісторыка-філалагічнага факультэта прымаюць наступныя сацыялістычныя абавязацельствы:

— дастойна завяршыць першы семестр і бягучы навучальны год у цэлым, паспяхова авалодваць абранай спецыяльнасцю, выдатнай вучобай, ударнай працай і актыўнай грамадскай дзейнасцю з першага курса памнажаць славу Гомельскага дзяржаўнага універсітэта;

— пастаянна дабівацца павышэння паспяховасці, актыўнага ўдзелу кожнага студэнта ў семінарах, калёквіумах.

— паспяхова здаць зімовую сесію, дамагацца 100 % паспяховасці;

— прыняць актыўны ўдзел у студэнцкім будаўнічым руху універсітэта, добрасумленна працаваць на суботніках і нядзельніках;

— актыўна ўдзельнічаць у рабоце народнага універсітэта па ахове помнікаў гісторыі і культуры, у рабоце ДНД, шэфстваваць над СШ № 26;

— рэгулярна праводзіць палітінфармацыі, з глыбокім веданнем абмяркоўваць падзеі ў свеце, важнейшыя моманты ўнутранай і знешняй палітыкі КПСС і савецкай дзяржавы, правесці ў групе тэматычнае абмеркаванне кнігі Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР тав. Л. І. Брэжнева «Успаміны».

* * *

Студэнты групы Г-11 падтрымалі зварот групы Г-41 да ўсіх камсамольцаў універсітэта і заклікаюць першакурснікаў прыняць сацыялістычныя абавязацельствы па дастойнай сустрэчы вышэйшых камсамольскіх форумаў рэспублікі і краіны.

Студэнты групы выклікаюць на сацыялістычнае спаборніцтва групы Р-11 і БР-11.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ АБМЕРКАВАНЫ І ПРЫНЯТЫ НА СХОДЗЕ ГРУПЫ Г-11.

СЛОВА, ЯКОЕ КЛІЧА НА ПОДЗВІГ І ПРАЦУ

САКРАТАРЫЯТ ЦК ВЛКСМ ПРЫНЯЎ ПАСТАНОВУ АБ РАБОЦЕ КАМІТЭТАЎ КАМСАМОЛА Ў СУВЯЗІ З АПУБЛІКАВАННЕМ КНІГІ ГЕНЕРАЛЬНАГА САКРАТАРА ЦК КПСС, СТАРШЫНІ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА СССР ТАВАРЫША Л. І. БРЭЖНЕВА «УСПАМІНЫ».

З велізарным натхненнем, глыбокай увагай і зацікаўленасцю, гаворыцца ў пастанове, успрынялі камсамольцы, юнакі і дзяўчаты нашай краіны «Успаміны» таварыша Л. І. Брэжнева, якія ўсебакова раскрываюць тэму сапраўднай народнасці, ленінскай партыйнасці ў рабоце камуністаў, адданасці Айчыне, партыі, творчага стварэння, любві да людзей, барацьбы за мір, грамадзянскай самасвядомасці падрастаючага пакалення. У новым творы таварыша Л. І. Брэжнева на яркіх гістарычных матэрыялах раскazваецца аб вытоках і прынцыпах камуністычнай маралі, рабочай маралі, глыбокай унутранай культуры працоўнага народа, сапраўды гуманістычных сацыяльных асноў нашага ладу. Паказана вялікая высакародная сіла творчай, стваральнай працы, вялікае значэнне традыцый рабочага класа ў выхаванні ў маладых людзей характару, сацыяльнай актыўнасці, шырыні мыслення, кемлівасці, фарміраванні ўнутранай патрэбы выканаць справу якасна, на высокім прафесіянальным узроўні, пачуццяў калектывізму, супольнасці інтарэсаў, пралетарскай салідарнасці.

Працы таварыша Л. І. Брэжнева, яго выдатныя кнігі «Успаміны», «Малая зямля», «Адраджэнне» і «Цаліна» — сапраўдны падручнік жыцця для ўсёй савецкай моладзі, дакумент вялікай мабілізуючай сілы, натхняючы прыклад самаадданага служэння Радзіме, партыі, народу, справе міру і сацыялізму.

Надаючы выключна важнае значэнне новай кнізе таварыша Л. І. Брэжнева ў выхаванні маладога пакалення, падкрэсліваецца ў пастанове, камітэтам камсамола неабходна арганізаваць у вытворчых калектывах, вучэбных групах, класах, маладзёжных інтэрнатах, клубах і палацах культуры, бібліятэках чытанне, праслухоўванне, глыбокае вывучэнне камсамольцамі, усімі юнакамі і дзяўчатамі «Успамінаў» таварыша Л. І. Брэжнева, правесці тэматычныя гутаркі, канферэнцыі чытачоў, выпускі вусных часопісаў.

Камсамольскія арганізацыі закліканы забяспечыць шырокую прапаганду гераічнай гісторыі КПСС, вопыту партыі і народа ў барацьбе за пабудову сацыялізму і камунізму, умацаванне магутнасці нашай Радзімы, міралюбівай знешняй палітыкі Савецкай дзяржавы, шматграннную дзейнасць Цэнтральнага Камітэта КПСС, Палітбюро ЦК КПСС на чале з выдатным партыйным і дзяржаўным дзеячам сучаснасці, мудрым, патрабавальным і клапатлівым настаўнікам моладзі таварышам Л. І. Брэжневым.

Трэба дабівацца, каб усе юнакі і дзяўчаты разумелі ролю і веліч чалавека працы, гістарычную місію пралетарыяту. Выхоўваць маладых працаўнікоў на слаўных гераічных традыцыях рабочага класа і калгаснага сялянства, праслаўленых вытворчых калектываў, у духу сацыялістычнага патрыятызму і пралетарскага інтэрнацыяналізму, адданасці ідэалам камунізму.

Развіваць у моладзі гатоўнасць да подзвігу, уменне бачыць гераіку ў працоўных буднях сённяшняга дня. Весці мэтанакіраваную агітацыйна-прапагандысцкую работу сярод моладзі ў цеснай сувязі з практычнымі справамі камсамольцаў, з іх жыццём. Змагацца з праяўленнямі палітычнай наіўнасці, даваць рашучы адпор варожай ідэалогіі і маралі.

У ходзе падрыхтоўкі да XIX з'езда ВЛКСМ, справаздач і выбараў, правядзення грамадска-палітычнай атэстацыі ўдзельнікаў Ленінскага заліку «Рашэнні XXVI з'езда КПСС — у жыццё!», з улікам высокіх патрабаванняў, грамадзянскага пафасу кнігі таварыша Л. І. Брэжнева «Успаміны» неабходна крытычна прааналізаваць дзейнасць камітэтаў па класавай, працоўнай, маральнай загартоўцы юнакоў і дзяўчат, удасканаленню стылю і метадаў выхаваўчай работы. Дабівацца стварэння жывой і творчай атмасферы ў кожнай камсамольскай арганізацыі.

Абавязак камсамольскіх работнікаў, актывістаў прыняць асабісты ўдзел у прапагандзе новай кнігі Л. І. Брэжнева.

ГУТАРКА ЗА «КРУГЛЫМ СТАЛОМ»

Для студэнтаў, якія жывуць у інтэрнаце № 2, нядаўна была наладжана сустрэча з выкладчыкамі кафедры навуковага камунізму. Да іх прыйшлі в. а. загадчыка кафедры У. І. Качаткоў, І. Б. Кудравіцкі, М. І. Коўзік, Н. М. Канашэвіч, У. В. Кананкоў. У гутарцы былі ўзняты і асветлены актуальныя пытанні сучаснага жыцця нашай краіны, знешняй палітыкі Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада.

Ісак Барысавіч Кудравіцкі ў сваім выступленні асаблівую ўвагу ўдзяліў апошнім падзеям, якія ўсхвалявалі ўвесь савецкі народ, — Пленуму ЦК КПСС, што адбыўся 16 лістапада, і шостай сесіі Вярхоўнага Савета СССР. На іх былі разгледжаны асноўныя напрамкі развіцця народнай гаспадаркі, навукі, культуры. Кіруючыся палажэннямі і вывадамі, выказаннямі ў прамове на Пленуме Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыша Л. І. Брэжнева, неабходна павысіць эфектыўнасць народнай гаспадаркі, максімальна выкарыстоўваць усе магчымасці для паскарэння навукова-тэхнічнага прагрэсу. Неабходна дабівацца больш эфектыўных вынікаў у дзейнасці навукова-даследчых, праектных і канструктарскіх арганізацый, настойліва праводзіць работу па далейшаму паляпшэнню планавання і кіравання эканомікай, удасканаленню стылю і метадаў гаспадарання.

М. І. Коўзік асвятліў падзеі ў Польшчы: прааналізаваў прычыны крызіснай сітуацыі, пазіцыю Савецкага Саюза ў сувязі з гэтымі падзеямі.

Выступленні выкладчыкаў перамяжаліся пытаннямі. Прысутных цікавілі і вытокі ідэалагічных дыверсій супраць Кубы, краін басейна Карыбскага мора — Сальвадора, Нікарагуа, і праблемы развіцця эканомікі нашай краіны, і апошнія падзеі на граніцы паміж Іранам і Іракам, і шмат іншых.

Карыснасць такіх сустрэч відавочная. Гэта адна з форм ідэалагічнага выхавання і асветы студэнтаў. У простай, шчырай атмасферы хутка наладзілася гутарка. Агульнае пажаданне ўсіх студэнтаў гэтай сустрэчы, каб яны паўтараліся часцей. Тады яны ахопяць большую аўдыторыю, павялічыць актыўнасць, зацікаўленасць.

Ала ЦЫМБАЛ,
студэнтка другога курса матэматычнага факультэта.

З VII АГУЛЬНАУНІВЕРСІТЭЦКАЙ СПРАВАЗДАЧНА-ВЫБАРНАЙ

25 лістапада ў актавай зале ГДУ адбылася VII агульнаўніверсітэцкая справаздачна-выбарная камсамольская канферэнцыя.

Са справаздачным дакладам камітэта камсамола выступіў яго сакратар **Віталь Талсташоў**.

Справаздачу аб рабоце штаба «Камсамольскага пражэктара» зрабіла начальнік штаба «КП» **Ларыса Какулькіна**.

У абмеркаванні справаздачных дакладаў прынялі ўдзел: **І. Курэц**, сакратар камсамольскага бюро матэматычнага факультэта; **П. Неўмяржыцкі**, старшыня ВВК гісторыка-філалагічнага факультэта; **А. Твардоўская**, сакратар камсамольскага бюро групы Т-44 эканамічнага факультэта; **С. Курылкіна**, член камсамольскага бюро фізічнага факультэта; **В. Пякарскі**, камандзір штаба працоўных спраў гісторыка-філалагічнага факультэта; **У. М. Семянчук**, в. а. дацэнта кафедры алгебры і геаметрыі; **Л. Шапавалаў**, член камсамольскага бюро факультэта фізічнага выхавання; **Н. Літвіновіч**, член камсамольскага бюро матэматычнага факультэта; **Г. Кабанчук**, член камітэта камсамола эканомфака; **Г. Качмарова**, намеснік сакратара камсамольскага бюро біяфака; **Т. Жаваранкава**, камандзір Дружыны па ахове прыроды; **Н. Колтышава**, старшыня прафкома ГДУ; **Я. А. Семянчук**, нам. сакратара парткома універсітэта; першы сакратар Цэнтральнага РК ЛКСМБ **У. У. Біран**; сакратар Гомельскага абкома ЛКСМБ **В. М. Галавач**.

Канферэнцыя прызнала работу камітэта камсамола за справаздачны перыяд здавальняючай і ў прынятай пастанове прадугледжаны меры па яе далейшаму паляпшэнню.

Выбраны новы састаў камітэта ЛКСМБ, члены штаба «Камсамольскага пражэктара», дэлегаты на XXII раённую камсамольскую канферэнцыю.

Адбыўся арганізацыйны пленум камітэта камсамола. Сакратаром камітэта ЛКСМБ выбраны асістэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін **Сяргей Аўсеенка**, намеснікамі: па ідэалагічнай рабоце — **Уладзімір Кананкоў**, па арганізацыйнай рабоце — **Уладзімір Чмых**.

У рабоце канферэнцыі прынялі ўдзел загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Цэнтральнага РК КПБ А. Д. Курачэнка і другі сакратар гаркома ЛКСМБ В. В. Кузняцова.

АРЫЕНЦІР — НОВЫЯ РУБЯЖЫ

(СА СПРАВАЗДАЧНАГА ДАКЛАДА КАМІТЭТА КАМСАМОЛА)

УСЯ работа камітэта камсамола ў справаздачны перыяд была накіравана на дастойную сустрэчу XXVI з'езда КПСС, на выкананне яго рашэнняў, рашэнняў XVIII з'езда ВЛКСМ, пастаноў партыі і ўрада, вышэйстаячых камсамольскіх органаў па пытаннях удасканалення падрыхтоўкі спецыялістаў для народнай гаспадаркі, камуністычнага выхавання студэнцкай і навуковай моладзі.

Камуністычнае выхаванне будучых спецыялістаў, фарміраванне ў іх марксісцка-ленінскага светапогляду, высокай палітычнай і маральнай культуры, актыўнай жыццёвай пазіцыі набывае ў сучасных умовах усё больш актуальнае значэнне. І гэта заканамерна. Духоўны фактар становіцца магутным паскаральнікам грамадскага прагрэсу. Сёння ўсё больш бачна праяўляецца арганічная залежнасць тэмпаў камуністычнага будаўніцтва ад узроўню свядомасці, унутранай сталасці, грамадска-палітычнай актыўнасці савецкіх людзей.

Адным з важнейшых сродкаў фарміравання марксісцка-ленінскага светапогляду, развіцця творчых здольнасцей студэнтаў, стаў удзел іх ва ўсесаюзных конкурсах студэнцкіх навуковых работ па грамадскіх навуках, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху. Цяпер у ВНУ краіны праходзіць І (вузаўскі) тур IX Усесаюзнага конкурсу, прысвечанага XXVI з'езду КПСС. Ён закончыцца да першага студзеня 1982 года. Наш абавязак сумесна з аргкамітэтам па правядзенню конкурсу, кафедрамі грамадскіх навук закончыць яго арганізавана, на высокім ідэйна-палітычным, тэарэтычным узроўні. Пры масавым удзеле камсамольцаў трэба правесці выніковую канферэнцыю, адабраць на абласны і рэспубліканскі туры навуковыя работы, напісаныя на высокім тэарэтычным узроўні, у цеснай сувязі з сучаснасцю, з рэалізацыяй ленінскіх ідэй ва ўмовах развітога сацыялізму.

Але ўчарашнія добрыя вынікі гэтай работы сёння нас ужо не могуць задаволіць. Прычына ў тым, што студэнты толькі двух факультэтаў — эканамічнага і гісторыка-філалагічнага — сур'ёзна займаюцца распрацоўкай праблемных пытанняў па грамадскіх навуках. Зноў абранаму камітэту камсамола трэба будзе звярнуць на гэта самую пільную ўвагу.

СЯРОД усяго комплексу праблем удасканалення вышэйшай школы першаступеннае значэнне ў сучасных умовах маюць усямернае павышэнне якасці падрыхтоўкі спецыялістаў, умацаванне сувязі вышэйшай школы з вытворчасцю, з грамадскай практыкай. У выніку сумесных намаганняў прафесарска-выкладчыцкага саставу, камсамольскага актыву дасягнуты пэўныя поспехі ў павышэнні якасці ведаў. Абсалютны працэнт паспяховасці па выніках мінулага навучальнага года склаў 92,6 працэнта ў параўнанні з 87,8 у 1978—1979 навучальным годзе.

Якасны паказчык паспяховасці (агульны працэнт добрых і выдатных адзнак) складае па выніках апошняй экзаменацыйнай сесіі 69,5 працэнта, што таксама некалькі вышэй, чым у мінулыя гады. Такім чынам, назіраецца некаторы рост якасці паспяховасці студэнтаў універсітэта, што адлюстроўвае адпаведную мэтанакіраваную работу камсамольскай арганізацыі, і ў першую чаргу вучэбна-выхаваўчых камісій і акадэмічных сектараў, пярвічных камсамольскіх арганізацый груп. Камітэт камсамола, камсамольскія бюро факультэтаў, курсаў, груп змагаюцца за свядомы падыход студэнтаў да вучобы, праяўляюць непрымірымыя адносіны да фактаў недобрасумленнасці ў вучобе асобных студэнтаў. Заслугоўвае ўвагі вопыт работы вучэбна-выхаваўчай камісіі гісторыка-філалагічнага факультэта (старшыня ВВК — П. Неўмяржыцкі). Добра зарэкамендавала сябе практыка правядзення грамадскіх экзаменаў па дысцыплінах, засваенне якіх выклікае ў студэнтаў найбольшыя цяжкасці. Такая форма работы апраўдала сябе на эканамічным, матэматычным, фізічным факультэтах. У мінулым навучальным годзе яна была рэкамендавана геалагічнаму факультэту і факультэту фізічнага выхавання.

Вялікае значэнне камітэт камсамола ГДУ надае стымуляванню вучэбнай працы. Студэнты, якія здалі дзве сесіі толькі на «выдатна», узнагароджваюцца значком ЦК ВЛКСМ і Мінвуза СССР «За выдатную вучобу». У ходзе мінулай справаздачна-выбарнай кампаніі на факультэтах такія значкі былі ўручаны 92 студэнтам універсітэта.

Стварэнне атмасферы напружанай вучэбнай і навуковай працы — вось што павінна вызначаць у першую чаргу дзейнасць камсамольскіх арганізацый. Задача заключаецца ў тым, каб павысіць ролю пярвічных арганізацый груп у фарміраванні свядомых адносін будучых спецыялістаў да вучобы і грамадскіх абавязкаў. Гэтаму ў многім садзейнічае агляд-конкурс на лепшую акадэмічную групу, арганізацыі якога камітэт камсамола ўдзяляў у справаздачны перыяд неаслабную ўвагу. Двойчы ў гэты час у ліку пераможцаў рэспубліканскага агляду-конкурсу называліся групы эканамічнага факультэта спецыяльнасці АМАЭІ. Добрых поспехаў у мінулым навучальным годзе дабіліся групы: 0-52, Т-51 эканомфака, Ф-21 фізічнага, БР-41 гісторыка-філалагічнага факультэтаў.

Працягваючы і памнажаючы традыцыі вышэйшай школы, студэнцтва імкнецца ўнесці свой уклад у паскарэнне навукова-тэхнічнага прагрэсу. Навукова-даследчая работа студэнтаў ГДУ у справаздачны перыяд атрымала далейшае развіццё: усімі формамі НДРС да пачатку гэтага года займалася 95,9 працэнта студэнтаў, павялічылася колькасць рэальных студэнцкіх праектаў, палепшылася арганізацыя НДРС на універсітэце і на факультэтах.

ВА УНІВЕРСІТЭЦЕ склаўся шэраг эфектыўных форм і метадаў абаронна-масавай і ваенна-патрыятычнай работы. Гэта — сустрэчы і вечары з удзелам ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, паходы па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа, вывучэнне гісторыі свайго краю, лекцыі, даклады і гутаркі на ваенна-патрыятычныя тэмы, напісанне летапісу слаўных подзвігаў удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны і інш. Сістэматычна праводзяцца турыстычныя паходы да месца былой стаянкі партызанскага атрада «Бальшавік» у Чонках. У цэлым ваенна-патрыятычная і абаронна-масавая работа станоўча ацэньваецца ў раёне, вобласці, рэспубліцы. І ў гэтым годзе ў аглядзе-конкурсе на пастаноўцы гэтай работы наш універсітэт заняў сярод ВНУ 1-е месца ў вобласці і ў рэспубліцы.

Значная грамадска-палітычная, культурна-масавая, спартыўная і шэфская работа праведзена зводным СБА універсітэта ў працоўных семестрах справаздачнага перыяду. Колькасць зводнага СБА ГДУ склала 2536 юнакоў і дзяўчат, у тым ліку ў 1981 годзе —1216. За час працоўных семестраў 1980—1981 гг. атрадамі будаўнічага напрамку асвоена 2 млн. 665,2 тыс. рублёў капітальных укладанняў, здадзена ў эксплуатацыю 23 аб'екты. Дасягнутыя поспехі ў працоўных семестрах сталі магчымымі дзякуючы творчай, мэтанакіраванай рабоце камітэта камсамола, штабу працоўных спраў. Значны ўклад у развіццё гэтага патрыятычнага руху ўнеслі маладыя камуністы універсітэта: В. Асіпенка, У. Кананкоў, І. Гушчынскі, А. Яноўскі, Т. Кудрашова, М. Ключынскі, А. Крупа, Н. Новікава, А. Шэлдукова, І. Самкоў, В. Чарняўскі, І. Трусэ, В. Дзядкоў і іншыя.

Першае і другое месцы ў сацыялістычным спаборніцтве на званне «Лепшая камсамольская арганізацыя па падрыхтоўцы і правядзенню працоўнага семестра» падзялілі камсамольскія арганізацыі эканамічнага і фізічнага факультэтаў. На трэцім месцы — біяфак. Сярод лінейных СБА лепшымі прызнаны: атрад «Палессе» (эканамічны факультэт), «Нашчадкі» (гістфіл), «Ударнік» (эканомфак).

Сярод атрадаў, якія працавалі на меліярацыі Палесся, пераможцамі сталі СБА «Полымя» і «Алгарытм». Лепшымі атрадамі небудаўнічага напрамку прызнаны Авэс» з біяфака і «Алгарытм» з эканамічнага факультэта.

Новаму саставу камітэта камсамола ў працоўным семестры 1982 года трэба не здаваць заваяваных пазіцый.

Камітэтам камсамола, камсамольскімі бюро факультэтаў шмат зроблена па арганізацыі вольнага часу студэнтаў, развіццю прафесіянальных і эстэтычных інтарэсаў, фізічнага выхавання.

Вялікай папулярнасцю ва універсітэце карыстаюцца самыя маштабныя і масавыя культурныя мерапрыемствы — традыцыйныя дні факультэтаў. Любяць студэнты і літаратурныя вечары, вечары паэзіі, у якіх актыўны ўдзел прымаюць і выкладчыкі.

КАМІТЭТ камсамола праводзіць вялікую работу па развіццю мастацкай самадзейнасці, выкарыстоўваючы для гэтага агляд-конкурс, які праводзіцца сярод факультэтаў універсітэта. Лепшымі ў ГДУ, на думку журы, былі конкурсныя вечары факультэта фізвыхавання, матфака і эканомфака.

Разам з тым у пытаннях арганізацыі культурна-масавай работы ёсць яшчэ недахопы. Не ўсе мерапрыемствы, якія праводзяцца на студэнцкай сцэне, вызначаюцца глыбокім ідэйным зместам, а ў некаторых выпадках праходзяць пры нізкай актыўнасці студэнтаў.

Камітэту камсамола трэба вырашыць яшчэ шмат пытанняў, звязаных з пастаноўкай культурна-масавай работы.

Усебаковае і гарманічнае развіццё асобы нельга ўявіць без актыўных заняткаў фізічнай культурай і спортам. У нашым універсітэце яны праводзяцца не толькі для ўмацавання здароўя, спартыўнага ўдасканалення, але і з мэтай авалодання навыкамі прафесіянальна-прыкладной фізічнай падрыхтоўкі, неабходнай для будучай працоўнай дзейнасці маладым спецыялістам.

Мы па праву ганарымся ўдзельнікамі XXII Маскоўскай Алімпіяды — Аляксандрам Вараб'ём, Аляксандрам Фомчанкам, Мікалаем Кіравым.

Але і ў спартыўна-масавай рабоце ёсць свае недахопы. Не поўнасцю выкарыстоўваюцца наяўныя рэзервы, магчымасці і формы правядзення спаборніцтваў, якія актывізавалі б усю студэнцкую моладзь. Мала праходзіць спартыўных спаборніцтваў паміж камандамі груп, курсаў, факультэтаў. Вельмі марудна расце спартыўнае майстэрства студэнтаў, малая роля камсамольскіх арганізацый у падрыхтоўцы значкістаў ГПА.

У цэлым камсамольскай арганізацыяй універсітэта назапашаны пэўны вопыт у справе ідэйна-палітычнага, працоўнага і маральнага выхавання моладзі. Наша задача сёння — выкарыстаць усё станоўчае ў ім, тое, што адказвае канкрэтным патрабаванням, традыцыям, спецыфіцы нашага часу, імкнуцца да сістэмы ў арганізацыі гэтай работы.

Азіраючыся на пройдзены шлях камсамольскай арганізацыяй універсітэта, узважваючы дасягненні, з упэўненасцю можна сказаць, што моладзь універсітэта не пашкадуе сіл для практычнага ажыццяўлення гістарычных рашэнняў XXVI з'езда КПСС, выдатнай вучобай і навуковым пошукам, самаадданай працай і актыўнай грамадскай работай пацвердзіць вернасць бессмяротнаму ленінскаму запавету «Вучыцца камунізму!», дастойна сустрэне XIX з'езд ВЛКСМ.

СПРЭЧКІ ПА ДАКЛАДУ

Камітэт камсамола і студэнцкая прафсаюзная арганізацыя універсітэта, — сказала ў сваім выступленні **старшыня прафкома Н. Колтышава**, — імкнуцца працаваць у цесным узаемадзеянні. Нашы агульныя намаганні накіраваны на тое, каб зрабіць для моладзі гады, праведзеныя ў сценах ГДУ, гадамі фарміравання камуністычных светапоглядаў, актыўнай жыццёвай пазіцыі, маральных якасцей, духоўнай культуры будучых спецыялістаў, кіраўнікоў і выхавацеляў калектываў.

Аднак, на жаль, не заўсёды яшчэ нашы акадэмічныя групы жывуць багатым, насычаным жыццём. Аб гэтым красамоўна гавораць вынікі агульнаўніверсітэцкага агляду-конкурсу на лепшую акадэмічную групу. Для груп геалагічнага, матэматычнага факультэтаў, факультэта фізічнага выхавання нават удзел у гэтым конкурсе з'яўляецца непераадольнай перашкодай, таму з году ў год іх няма ў ліку пераможцаў. Выходзячы з гэтага факта, думаецца, неабходныя намаганні трэба накіраваць на падцягванне, так званых, «сераднячкоў», для таго, каб агульны ўзровень развіцця асобы студэнта ўзняўся якасна новую ступень.

Дарэчы, умовы агляду-конкурсу прадугледжваюць бытавы бок жыцця студэнтаў. Штогодна прафком, камітэт камсамола, студсаветы сістэмы інтэрнатаў наладжваюць агляд пакояў, паверхаў.

Здаўна матэматычны факультэт лічыцца самым складаным ва універсітэце, — адзначыла ў сваім выступленні **сакратар камсамольскага бюро матэматычнага факультэта І. Курэц**, — аднак многія пераадольваюць цяжкасці, звязаныя з авалоданнем таямніц матэматыкі. Прыкладам гэтаму служыць тое, што ў нас займаюцца два ленінскія стыпендыяты — Генадзь Байкоў і Наталля Асмалоўская.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

КАМСАМОЛЬСКАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

СПРЭЧКІ ПА ДАКЛАДУ

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.).

38 студэнтаў здалі на «выдатна» летнюю сесію. Вельмі прыемнай была для нас вестка аб тым, што зборная каманда нашага факультэта, у склад якой уваходзілі В. Пашкевіч, А. Дземянчук, В. Шчэкаціхіна, Г. Байкачоў заняла трэцяе места на рэспубліканскай алімпіядзе па матэматыцы «Студэнт і навукова-тэхнічны прагрэс».

Студэнцкая пара ў ВНУ — гэта не толькі напружаная праца, вучоба, але і актыўная грамадская работа, цікавае, насычанае і разнастайнае жыццё. У нас на факультэце працаваў у мінулым годзе і працягвае плённа працаваць сёлета лекторый па эстэтычнаму выхаванню. На жаль, студэнты-матэматыкі не могуць пераадолець інертнасць, і гэты лекторый пастаянна наведвае не вельмі многа людзей. Прыемна бачыць, што работай лекторыя зацікавіліся на іншых факультэтах. З задавальненнем яго занняткі наведваюць, напрыклад, фізікі.

Л. Шапавалаў, член камсамольскага бюро факультэта фізічнага выхавання у сваім выступленні спыніўся на рабоце па ваенна-патрыятычнаму выхаванню. У праграму яе ўваходзяць сустрэчы з ветэранамі вайны і працы, Зорныя паходы, калектыўныя прагляды кінафільмаў па адпаведнай тэматыцы, спаборніцтвы па разнастайных відах спорту. У нас ужо стала традыцыяй праводзіць лыжныя паходы да месца дыслакацыі ў гады вайны падпольнага абкома партыі, да «Партызанскай крынічкі», на былы партызанскі аэрадром, на якім прызямляліся самалёты з Вялікай зямлі, дастаўлялі боепрыпасы, медыкаменты, забіралі параненых, разведдання.

Мінулым летам студэнты нашага факультэта хадзілі на ялах у турыстычны паход па рацэ Сож. Сем дзён у паходзе праляцелі непрыкмет. Рабяты акрэплі, загарэлі, лепш спазналі адзін аднаго, пазнаёміліся з моладдзю з Краснаярскага края, Якуціі, Грузіі, якія таксама прынялі ўдзел у гэтым паходзе.

Нягледзячы на ўсю разнастайнасць форм нашай работы, формы гэтыя ўжо даўно ўсім вядомыя. Трэба весці пошук новага. Для гэтага неабходна часцей наладжваць вучобу актыву, прычым наладжваюць гэту вучобу сур'ёзна, запрашаць на яе людзей ведаючых.

Час ставіць перад намі вялікія задачы па захаванню і аднаўленню прыродных багаццяў, — пачала сваё выступленне на канферэнцыі **Т. Жаваранкава.** — Дружына па ахове прыроды нашага універсітэта — удзельніца руху студэнцкіх прыродаахоўных дружын краіны. Яе дзейнасць заснавана на прынцыпах добраахвотнасці, высокай дысцыпліны, адказнасці за даручаную справу. Наша работа мае тры напрамкі — аператыўны, прапагандысцкі і ў атрадзе «Запаведнік».

Нашы аператыўнікі змагаюцца з браканьерамі. У мінулым годзе яны правялі 39 рэйдаў. Прычым па выніках рэйдаў складаюцца пратаколы, у затрыманых браканьераў канфіскуюцца прыстасаванні для лоўлі рыбы.

Дружыннікі праводзяць гутаркі са школьнікамі. Гутаркі суправаджаюцца дэманстрацыяй слайдаў. Цікава праходзяць экскурсіі па заалагічнаму музею.

У 1979—1980 гадах наш атрад выязджаў у адзін з запаведнікаў нашай краіны, дзе разам з навуковай работай, праводзілася аператыўная работа па ахове тэрыторыі запаведніка. У гэтым годзе мы працавалі ў Паўночна-Асецінскім запаведніку.

Вялікае месца ва ўсім комплексе камсамольскай работы займае вучэбна-выхаваўчая камісія, — гаварыў **старшыня вучэбна-выхаваўчай камісіі гісторыка-філалагічнага факультэта П. Неўмяржыцкі.** — У рабоце са студэнтамі нашага факультэта мы кіраваліся прынцыпамі не пакарання, а дапамогі ў цяжкіх для іх сітуацыях, імкнуліся папярэдзіць парушэнні норм і правілаў жыцця студэнцкага калектыву. Асноўную ўвагу акцэнціруем на вучэбным працэсе, іншымі словамі аказваем дзейсную дапамогу студэнтам. Правяраем наведванне заняткаў. Парушальнікаў выклікаем на пасяджэнні камісіі. Робім адпаведныя вывады. У большасці выпадкаў парушальнікі вучэбнай дысцыпліны выпраўляюцца.

Добры плён дае наша сумесная праца з «Камсамольскім пражэктарам». Праводзім сумесныя рэйды па праверцы парадку ў інтэрнаце. Многае робім у перыяд сесій. Вынікі іх, як правіла, асвятляем на экране паспяховасці.

Рэха летніх экспедыцый

ВОПЫТ — ПЕРШАКУРСНІКАМ

Нядаўна на гісторыка-філалагічным факультэце адбылася канферэнцыя па выніках археалагічнай практыкі. На ёй са справаздачамі выступалі студэнты групы Г-21, якія праводзілі мінулым летам раскопкі ў Чачэрскім раёне. На канферэнцыю былі запрошаны першакурснікі — будучыя гісторыкі, якім на наступны год таксама прадстаіць праходзіць археалагічную практыку. З уступным словам выступіла на канферэнцыі загадчыца кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі дацэнт З. М. Сарока. Затым аб практыцы гаварылі самі студэнты:

Сяргей ПУГАЧОЎ: Для правядзення археалагічных раскопак неабходна ведаць асноўныя метадалагічныя ўстаноўкі. Мы раскопвалі паселішча VI—III стагоддзяў да нашай эры. У сваёй рабоце мы кіраваліся наступнымі правіламі: з дапамогай компаса вызначалі бакі свету, размецілі прамавугольную пляцоўку, найбольш зручную форму для раскопак. Але самая адказная работа, якая патрабуе асаблівай увагі і цярпення — непасрэдныя раскопкі. Зямлю, якую адзін чалавек здымаў невялікімі порцыямі, павінна старанна перапрацоўваць рукамі, каб не прапусціць нават дробнай знаходкі (бусінкі, кольца і інш).

Аляксандр РАМАНЮК: Адным з важнейшых пытанняў, якому ў час археалагічных раскопак неабходна ўдзяліць асаблівую ўвагу, з'яўляецца абыходжанне са знойдзенымі рэчамі. Іх трэба захаваць у такім стане, у якім яны дайшлі да нас.

Усе рэчы, знойдзеныя ў курганах па парадку рэгістраваліся. Яны ачышчаліся, прамываліся (тыя, якія можна было мыць), упакоўваліся. Кожная ўпакоўка суправаджалася надпісам з указаннем месца знаходак, таму што многія з іх былі ў паўразбураным стане.

Таццяна БАРЫСЕНКА: Кульмінацыйным момантам раскопак кургана з'яўляецца расчыстка касцяка. Для гэтага здымаўся пласт зямлі таўшчынёй 20 см, затым расчыстка праводзілася нажом. Калі пласт зямлі перавышаў 7—10 см, расчыстку даводзілася праводзіць у два этапы.

Уладзімір БІЧ. Археалогіяй мы займаліся не цэлы дзень, а шэсць гадзін. Астатні час мы адпачывалі. А які ж адпачынак без спорту? У Чачэрску мы жылі ў школе, каля якой была спартыўная пляцоўка, дзе мы праводзілі гульні па валейболу, футболу. Часта нашымі спартыўнымі сапернікамі станавіліся мясцовыя рабяты.

А самай лепшай фіззарадкай для нас была праца на раскопках. Ужо ў восем гадзін раніцы мы браліся за рыдлёўкі. Жыццё ў палатках каля вёскі Нісімкавічы, песні каля кастра запамятаюцца нам надоўга.

Таццяна МАЛЬЦАВА: Весела і разнастайна праводзілі мы свой вольны ад раскопак час. Да нашых паслуг была мясцовая бібліятэка. Нас радавала тое, што мясцовыя рабяты цікавіліся раскопкамі, дапамагалі нам, расказвалі аб сваёй вёсцы, вучобе. Сваю першую археалагічную практыку мы будзем памятаць заўсёды. Тут мы лепш спазналі адзін аднаго.

☆ ☆ ☆

Ад імя першакурснікаў, у якіх археалагічная практыка яшчэ наперадзе, выступіў на канферэнцыі студэнт групы Г-11 **Валерый КАЦУБА.**

Справаздача, якая прайшла ў форме жывых дакладаў аб розных сферах жыцця студэнцкай практыкі, была для нас вельмі карыснай. Другакурснікі дзяліліся з намі вопытам, давалі практычныя парады. І цяпер будучая практыка ўяўляецца нам акрэсленай і ясна. Гэта будзе цяжкая, але цікавая і захапляючая работа, цікавы адпачынак і спартыўныя гульні. Мы пастараемся ўлічыць усё тое, што не было прадугледжана нашымі папярэднікамі, каб археалагічная практыка прайшла яшчэ на больш высокім узроўні.

Мая Радзіма — СССР

СУСТРЭЧА З ГАРАМІ

Памір... Ззяючыя бялюткія леднікі і зялёныя далін, колеравыя кантрасты скал і расселін, пустынь і аазісаў, тэмпературныя перепады спякотнага дня і халоднай начы...

Аб усім гэтым мы ведалі з кніг, дапаможнікаў, даведнікаў, якія вывучалі самым старанным чынам, рыхтуючыся да падарожжа па Паміры. Чаму менавіта Памір? Проста — на гэты раз Памір, бо раней мы ўжо падарожнічалі на веласіпедах па Башкірыі, Крыму, Каўказу, былі ва Ульянаўску, Ленінградзе.

Наша падарожжа праходзіла па чатырох сярэднеазіяцкіх рэспубліках — Узбекістану, Таджыкістану, Кіргізіі, Казахстану.

Наша група састаяла з двух студэнтаў універсітэта — Сяргея Кузьміча, мяне і студэнта Беларускага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту Уладзіміра Пацеева. І зрабілі мы 1.200 кіламетраў шляху, уключаючы сем горных перавалаў, самым нізкім з якіх быў Кульба-Кан — 1.500 м над ўзроўнем мора, а самым высокім Кара-Балты — 3.875 м. Мы пабывалі ў Самарканде, Джызаку, Душанбэ, Ташкенце, Какандзе, Андзіжане, Ташкуміры, Фрунзе, Алма-Аце. У спецыяльнай кніжцы, якую мы везлі з сабой, стаяць цяпер паштовыя штэмпелі, зробленыя ў гэтых гарадах.

У старажытных гарадах мы знаёміліся з помнікамі манументальнай архітэктуры, і былі вельмі радыя, калі пазнавалі самыя вядомыя з іх — медрэсэ Улугбека, караван-сарай Мірзаі, мечэці Амара, Муката і Аліке Кукельташа.

Калі гаварыць аб чыста спартыўным баку справы, то наш маршрут адносіўся да вышэйшай катэгорыі складанасці.

Мы любаваліся на бяскрайнія хлопкавыя плантацыі. Нас наогул уразіла прыгажосць гэтай зямлі, гасціннасць яе людзей. Яны прымалі нас як родных, давалі прытулак, частавалі кумысам і такім смачным і незвычайным на наш густ хлебам. У вядомага ўзбекскага хлапкароба Умарава мы жылі два дні. Ішла масавая ўборка хлопка. І мы спрабавалі дапамагчы, нейк аддзячыць за гасціннасць.

Падарожжа наша закончылася. Наперадзе — новыя планы і задумы, новыя маршруты па нашай краіне.

У. КУБРАКОЎ, студэнт матэматычнага факультэта.

НА ЗДЫМКАХ: Уладзімір Пацееў, Уладзімір Кубракоў, Сяргей Кузьміч на адной з дарог Паміра; на хлопкавым полі з Умаравым і яго сынам.

Фота **У. Пацеева.**

САСТАЎ КАМІТЭТА КАМСАМОЛА УНІВЕРСІТЭТА

С. Аўсеенка — сакратар камітэта камсамола
А. Аронгык — студэнтка матэматычнага факультэта
І. Асан-Джалалаў — студэнт фізічнага факультэта
Г. Байкачоў — студэнт матэматычнага факультэта
У. Васілец — студэнт фізічнага факультэта
С. Гуляеў — студэнт гісторыка-філалагічнага факультэта
Р. Емяльянаў — студэнт геалагічнага факультэта
В. Жосткін — студэнт эканамічнага факультэта
Г. Зубарэвіч — студэнтка фізічнага факультэта
Н. Ісакава — студэнтка эканамічнага факультэта
А. Казакоў — студэнт эканамічнага факультэта
В. Кузубава — студэнтка гісторыка-філалагічнага факультэта
Н. Кандратава — студэнтка фізічнага факультэта
У. Кананкоў — намеснік сакратара камітэта камсамола па ідэалагічнай рабоце
Н. Колтышава — старшыня прафкома ГДУ
А. Ляхаў — студэнт эканамічнага факультэта
В. Пякарскі — студэнт гісторыка-філалагічнага факультэта
Н. Сілкіна — студэнтка матэматычнага факультэта
Т. Сімакова — студэнтка біялагічнага факультэта
М. Строк — студэнт факультэта фізічнага выхавання
А. Цяпічава — асістэнт кафедры АМАЭІ
І. Чыжова — студэнтка фізічнага факультэта
Л. Царова — студэнтка матэматычнага факультэта
У. Чмых — намеснік сакратара камітэта камсамола па арганізацыйнай рабоце
І. Шаламіцкая — студэнтка біялагічнага факультэта

Ветэраны — моладзі

У СПАДЧЫНУ СЫНАМ

Першакурснікі фізічнага факультэта нядаўна прымалі ў сябе жаданых гасцей — ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны Аляксея Аляксеевіча Баскакава, Рыгора Сямёнавіча Мільчанку, Аляксея Аляксеевіча Косцікава. Стаіўшы дыханне, слухалі юнакі і дзяўчаты такія простыя і сціплыя расказы аб франтавым жыцці ветэранаў. Але за гэтай сціпласцю адчуваецца вялікая сіла волі, здольнасць кожнага ва ўмовах небяспекі, якая навісла тады над нашай Айчынай, аддаць жыццё за яе незалежнасць.

Р. С. Мільчанка, А. А. Баскакаў і А. А. Косцікаў прынеслі на вечар сустрэчы фатаграфіі ваеннага часу. І трэба было бачыць з якой увагай разглядвала іх прысутная моладзь, загараліся вочы! А калі Аляксей Аляксеевіч Баскакаў пачаў успамінаць найбольш памятныя выпадкі сваёй ваеннай біяграфіі, аўдыторыя ператварылася ў суцэльны слых. Я не перабольшваю, таму што перад сучаснай моладдзю, якая аб вайне ведае толькі з кніг і кіно, як жывыя, паўставалі вобразы тых далёкіх палымяных гадоў.

Вось адзін з такіх эпізодаў. А. А. Баскакаў на фронце служыў у лётных вайсках. Неяк яму і вядучаму іх звяна камандаванне арміі дало заданне сфатаграфаваць мясцовасць, на якой замацаваліся фашысты. На двух знішчальніках лётчыкі вылецелі на заданне. Яно было паспяхова выканана, і знішчальнікі ўзялі курс на свой аэрадром. Раптам паказаліся «фокеры». Іх было шаснаццаць, і дапамогі чакаць няма адкуль. Лётчыкі вырашылі прыняць бой. Вядучы быў збіты. І ведамы самалёт атрымаў сур'ёзныя пашкоджанні, але да сваіх неяк дацягнуў. А там, за лініяй фронту, самалёт упаў прама на артылерыйскую батарэю. Параненага лётчыка артылерысты выцягнулі з-пад абломкаў палаючага самалёта і адправілі ў медсанбат. Фотаплёнкі ў цэласці былі дастаўлены ў штаб арміі.

Ігар БАНАДЫСЕЎ,
адказны за работу ваенна-патрыятычнага сектара камсамольскага бюро фізфака.

«КП» — У ДЗЕЯННІ

ПАД ЯРКІ ПРОМЕНЬ

Камсамольскі пражэктар» — дзейсны орган камсамольскай арганізацыі універсітэта. Асноўную увагу пражэктарысты ўдзяляюць паспяховасці студэнтаў. Рэгулярна праводзяцца агульнауніверсітэцкія праверкі стану паспяховасці. У гэтым актыўна дапамагае штабу «КП» пастаянны кантакт з вучэбна-выхаваўчымі камісіямі факультэтаў. Зразумела, што паспяховасць у першую чаргу залежыць ад наведвання заняткаў студэнтамі. Таму члены штаба «КП» праводзяць і рэйды па праверцы наведвання заняткаў. Так, у мінулым навучальным годзе праведзена 46 такіх рэйдаў.

У цесным кантакце працуе штаб «КП» з народным кантролем універсітэта і факультэтаў. Пад пільным вокам пражэктара аказалася работа студэнцкай сталовай № 40 і буфетаў у вучэбных карпусах і інтэрнатах. Вынікі праверак былі не зусім суцяшальныя: выяўлена шмат недахопаў. Гэта знаходзіла належнае адлюстраванне на старонках «КП».

Штаб «Камсамольскага пражэктара» не пакінуў без увагі і быт студэнтаў. За мінулы навучальны год праведзена 37 рэйдаў па праверцы быту і санітарнага стану студэнцкіх інтэрнатаў. Многія недахопы, выяўленыя ў ходзе праверак, як высветлілася, могуць ліквідаваць самі студэнты, не чакаючы дапамогі ад каменданта ці студсавета. Замяніць, напрыклад, праводку, разетку, адрамантаваць паламаную мэблю і інш. Варта толькі зрабіць адпаведны запіс у журнале.

Правяраецца пражэктарыстамі і правільнасць афармлення камсамольскай дакументацыі. Гэта дазваляе выявіць такіх камсоргаў, якія неахайна афармляюць неабходную дакументацыю, не выконваюць мерапрыемствы, уключаныя ў план работы, хаця ў справаздачах яны лічацца як праведзеныя.

У апошні час у планах работы «Камсамольскага пражэктара» з'явіўся новы рэйд — па эканоміі электраэнергіі, санітарнага стану аўдыторый.

Словам, пад яркі промень камсамольскага пражэктара трапляюць усе негатыўныя з'явы ў студэнцкім жыцці. Дасціпнае слова, сатырычны малюнак бяруць на свае «узбраенне» пражэктарысты, каб не было месца недахопам.

М. КРАЎЦОЎ.

ПЯСНЯР СВАЙГО НАРОДА

Вядомаму беларускаму паэту і крытыку Анатолю Вярцінскаму споўнілася 50 гадоў. Многа гэта ці мала для жыцця? Безумоўна, мала. Якраз у гэтыя гады да аўтара, як кажуць, прыходзіць другое дыханне. Перад ім адкрыліся далягляды пазнання свету не ў ружовых танах, а ва ўсёй паўнаце, з усімі яго складанасцямі і супярэчнасцямі, бо задача любога пісьменніка сёння, тым больш паэта, заключаецца ў тым, «каб разбірацца ў гэтым складаным «перапляценні», каб вывучаць і даследаваць новыя жыццёвыя з'явы, тэндэнцыі і праблемы, каб смела ставіць пытанні і адказваць на іх». Гэта ўдаецца А. Вярцінскаму, які ні на хвіліну не забывае пра свой высокі маральны і грамадзянскі абавязак перад Радзімай — быць сынам свайго народа.

Творчая спадчына паэта можа здацца невялікай па аб'ёму, але вельмі плённай. Шырока вядомы яго кнігі «Песня пра хлеб», «Пры цішыні», «Чалавечы знак», «З'яўленне», «Ветрана» і інш.

А. Вярцінскі па свайму паэтычнаму складу — лірык. Аб гэтым сведчаць яго вершы і паэмы «Дажынкі», «Заазер'е», «Даруйце! Паэма віны». «Паэма мора». Зборнікі «Тры цішыні», «Чалавечы знак» ярка засведчылі вядомасць А. Вярцінскага як паэта-філосафа. Лірычны герой аўтара — наш сучаснік, які знаходзіцца ў няспынным руху наперад у пошуках ісціны. Паэт не цураецца ў сваёй паэзіі пафаснага закліку, трыбуннага ўзвышэння:

Ветразь ёсць — плыві!
Есць крылы — ляці да неба!
Шчасце ёсць — жыві!
І — скардзіцца не трэба...

Паэт не дэкламуе, а верыць у чалавека, у прыгажосць яго душы.

А. Вярцінскі — адзін з тых сучасных паэтаў, якія перажылі Вялікую Айчынную вайну, цяжкія пасляваенныя гады. Гэта не магло не адбіцца на творчасці паэта. У яго многа вершаў аб страшных гадах ваеннага ліхалецця («Рэквіем па кожным чацвёртым», «Дынамік», «Перад братняй магілай», «Бой», «Іх апошняя воля», «Цётка плакала па ўсім свеце», паэма «Песня пра хлеб»).

Паэзія А. Вярцінскага закранае праблемы: чалавечнасць і антычалавечнасць, гуманізм і антыгуманізм, дабро і зло. Аўтар ні на хвіліну не пакідае надзеі ў перамогу дабра, верыць у «добрае слова» «чалавечае» — усеагульнае наша імя».

У творчасці паэта ідзе «паглыбленне ва ўсеагульнасць, у псіхалагізм, які мы назвалі раманна-лірычным, у так званыя тэмы паэзіі, у філасофскі роздум, у спробы ўзняцца над прыватным увогуле». А. Вярцінскі імкнецца ў сваёй паэзіі да рацыяналізму, які арганічна яднаецца з глыбінёй інтэлекту, філасофскім роздумам, што дазваляе паўней пранікнуць у свет простых, адвечных радасцей і засмучэнняў звычайных людзей.

У А. Вярцінскага ёсць творы, у якіх ён пранікае ў гісторыю, злучыўшы яе з сучаснасцю — «Адлучэнне Талстога ад царквы», «Размова з Ду-Фу», «Каментарый да Карана», «Варыяцыі на тэму: «Гефест — друг Прамэтэя» і інш. Творы гэтыя — цікавая форма ўжыцця ў мінулае так, каб убачыць у ім тое, што мы маем сёння, чым кіруемся ў нашым жыцці.

Паэзія А. Вярцінскага з кожным годам радуе нас сваёй навізной. Аўтар эксперыментуе, парушае традыцыі архітэктонікі твораў і выпрацоўвае сваю новую мастацкую форму. У прыватнасці, паэма «Колькі лет, колькі зім» — твор, які увабраў у сябе і навізну мастацкасці, і арыгінальнасць.

У пошні час у творчасці А. Вярцінскага адбываюцца змены тэматыкі. Паэта хвалюе складанае міжнароднае становішча. Таму так страсна ў яго паэзіі гучыць матыў міру.

Сёння Анатоль Вярцінскі — у росквіце творчых сіл. Талент паэта раскрываецца з кожным годам больш поўна і шматгранна. Няхай жа неаслабная творчая энергія не пакідае паэта і ў будучым.

Г. ХАРОШКА,
асістэнт кафедры беларускай літаратуры.

СПОРТ

БРОНЗАВЫ ПРЫЗЁР

У Мінску фінішаваў чэмпіянат Беларусі па шахматах. Вострая барацьба у апошніх турах прынесла поспех нашаму земляку гомельскаму майстру Барысу Малісаву, які ўпершыню заваяваў тытул чэмпіёна рэспублікі.

У турніры паспяхова выступіў і студэнт вячэрняга аддзялення ГДУ будучы матэматык А. Міхалеўскі. На працягу ўсяго гэтага года Аляксандр дэманструе высокі клас гульні. У рэспубліканскім чэмпіянаце ён набраў 9 ачкоў з 15 магчымых і заваяваў бронзавы медаль.

(Наш кар.)

На здымку: чэмпіёны універсіяды па міні-футболу — каманда факультэта фізвыхавання.

Фота У. Чысціка.

ТУРНІР ПА МІНІ-ФУТБОЛУ

Праведзены спаборніцтвы па міні-футболу, якія ўваходзяць у праграму XIII-й універсіяды. Усе матчы праходзілі ў напружанай і цікавай барацьбе. Узрослае тэхнічнае і тактычнае майстэрства прадэманстравалі каманды большасці факультэтаў. Дастаткова сказаць, што футбалісты эканомфака, якія летась былі другімі прызёрамі універсіяды, сёлета здолелі заняць толькі пятае месца. Пераможцай стала каманда факультэта фізвыхавання. Другое месца дасталася футбалістам фізічнага, трэцяе — геалагічнага факультэтаў.

В. АСТАХАЎ,
суддзя спаборніцтваў.

РАЗЫГРАЛІ ПЕРШЫНСТВА

У спартыўнай зале ГДУ зборныя каманды універсітэта, Гомельскага політэхнічнага і Мазырскага педагагічнага інстытутаў разыгралі першынство абласнога таварыства «Буравеснік» па валейболу. Сярод мужчынскіх каманд мацнейшымі аказаліся гаспадары пляцоўкі. А вось сярод жаночых каманд чэмпіёнкамі сталі мазыранкі. Зноў прыходзіцца канстатаваць, што валейбалісткі універсітэта, якія ў свой час былі аднымі з мацнейшых у рэспубліцы, рэзка здалі свае пазіцыі.

Пагаворым аб прымаўках

ШЫШКІ ВАЛЯЦЦА НА МАКАРА

Рускія прымаўкі і прыказкі, у якіх упамінаецца Макар, малююць вобраз беднага, забітага, няшчаснага мужычка. Прымаўка гаворыць: «Не рука Макару калачы есці». На Макара звальваюцца ўсялякія беды. Нават яловыя і сасновыя шышкі, якія падаюць з дрэва, трапляюць не ў абы каго, а менавіта ў беднага Макара: «На беднага Макара ўсе шышкі валяцца».

Макару і паша дастаецца недзе вельмі далёка. Таму, калі жадаюць сказаць, што хтосьці паехаў вельмі далёка, ужываюць выраз «Куды Макар цялят не ганяў».

Не выпадкова імя Макар увасабляе абагулены вобраз бедалагі. Макар у перакладзе з грэчаскай азначае «шчаслівчык». У гэтым выпадку праявілася іронія, якая так уласціва народнапаэтычнай мове.

Аналагічная гісторыя адбылася з імем Аніка, якое паходзіць да грэчаскага слова «Анікетас», што значыць «непераможны». У народзе расказвалі казку пра Аніку-воіна, які хваліўся смерць кірпатую на костачках разабраць. А ў выніку што атрымалася? Убачыў Аніка смерцюшку з касой ды шклянкай (г. з. пясочным гадзіннікам), спужаўся ваяка, узвыў не сваім голасам. І пайшла гуляць з той пары па Русі прымаўка: «Аніка-воін сядзіць пад кустом ды вые». Анікай-воінам называлі тых храбрацоў, якія на словах пагражалі і войска, і ваяводу ў адзін мах зваліць, а на справе маглі толькі, па прымаўцы, ваяваць на печы з тараканамі.

В. ВАКУРАЎ,
кандыдат філалагічных навук.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК

І НІ ТУДЫ, І НІ СЮДЫ...

Ён жа проста няўмека. Нічога не можа. Бегаць не можа, скакаць — тым больш. На перакладзіне падцягваецца роўна адзін раз. На лыжы стане, дык потым трэба шагаючы экскаватар выклікаць, раскопкі рабіць. Мячом у яго выпадкова трапяць — ён ужо ўляцеў... у вароты. А мяч на месцы застаўся. Ды калі б толькі гэта. Аб працоўных навыках ужо і гаварыць не прыходзіцца: ні табе спрыту, ні табе жадання, ні імунітэту. Ледзь на свежым паветры тэмпература панізілася — у яго ўжо павысілася. У падшэфным саўгасе буракі прапалоўвалі, а ён носам хлюпае. І ўсё разважае — гэта ён можа. Лезе са сваімі пытаннямі. А чаму у нас не так, чаму ў нас не гэтак? А сам — пасіўны, ні агеньчыка, ні запалу, нічым яго не возьмеш і нікуды не выцягнеш: ні ў паход, ні ў культпаход, ні на месячнік па барацьбе з правапарушальнікамі грамадскага парадку — тыпічны лішні чалавек.

Ну, які ж ён пасля ўсяго гэтага навуковы супрацоўнік?

Д. СМЕХАЎ.

Рэктарат, партком, мясцком, калектыў універсітэта выказваюць глыбокае спачуванне рэктару ГДУ, акадэміку АН БССР БОКУЦЮ Барысу Васільевічу ў сувязі з напаткаўшым яго горам — смерцю БРАТА.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельскі універсітэт» — орган парткома, ректората, месткома, комитета ЛКСМБ и профкома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрика «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 2 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 56-16-52.

АЗ 20824 Заказ 6433